

Als je getuige bent van geweld

Samenvatting:

Geweld kan overal voorkomen – op straat, thuis, op school, in een instelling, etc. Als we het hebben over geweld, hebben we het niet alleen over fysiek geweld, maar ook over meer geraffineerde en vaak verborgen vormen van geweld. Deze oefening bevordert het vermogen om verschillende soorten geweld te herkennen. De oefening helpt studenten om niet alleen verschillende soorten geweld te kunnen herkennen, maar informeert hen ook over mogelijke interventiemethodes voor het geval ze getuige zijn van gewelddadigheden.

Module	Groepsgrootte	Leeftijdsgroep	Duur
• Interventie	• klein • middelgroot	• 16 - 19 • 20 - 24	• 1 uur

Doelstellingen van de activiteit

- Verschillende soorten geweld kunnen herkennen
- Leren welke vormen van geweld getolereerd worden in de maatschappij en waarom
- Meer leren over de achtergrond van gewelddadige personen en hun reacties
- Informeren over de interventiemethode op hun school

Deelnemers

Studenten, jongvolwassenen, migranten

Beschrijving van de activiteit

Stap 1:

Ieder groepje leest een verhaal voor waarin verschillende soorten geweld voorkomen, zoals geweldsdelicten, maar ook gewelddadigheden die vaak wel getolereerd worden in de maatschappij (bijv.: opmerkingen maken, iemand lastigvallen, geruchten verspreiden, verwaarlozing, enzovoort.)

De eerste opdracht die ze moeten uitvoeren is de gewelddadigheden in de tekst markeren en van een soortnaam voorzien (economisch geweld, seksueel geweld, fysiek geweld, psychologisch geweld, verwaarlozing). De tweede opdracht is een voorspelling te doen over hoe het verhaal zou kunnen aflopen.

Stap 2:

De trainer legt in grote lijnen uit onder welke omstandigheden gewelddadig gedrag wordt ontwikkeld, waarom iemand met geweld reageert en op basis waarvan hij zijn slachtoffers uitkiest (Hand-outs 1-3).

Op basis van de uitleg moeten de leerlingen:

1. a) Herkennen wie de individuen zijn die al eens gewelddadig zijn geweest.
2. b) Kwetsbare groepen aanwijzen die mogelijk slachtoffer kunnen worden.
3. c) Mogelijke plekken in en rond huis aanwijzen waar geweld kan plaatsvinden (scholen, jongerencentra, etc.).
4. d) Aangeven bij welke vertrouwenspersonen (instellingen, etc.) ze terecht kunnen voor hulp en informatie.

Stap 3:

De trainer geeft aan welke interventiemethodes er beschikbaar zijn in de centra, instellingen en/of scholen van de deelnemers (Hand-out 3). Studenten lezen en discussiëren met de trainer/docent/jeugdwerker. Ze kunnen ook een rollenspel doen.

Na afloop houdt de trainer een korte evaluatie over het rollenspel met de groep.

- 1) Wat heb je geleerd?
- 2) Is jouw standpunt veranderd door het debat? Zo ja, hoe?
- 3) Hoe zou jij reageren als jij het slachtoffer zou zijn?
- 4) Hoe kan deze ervaring in de toekomst van pas komen?
- 5) Waarom is het belangrijk om iets te doen?

Opdrachten voor vervolgtrainingen:

1. a) Schrijf een actieplan.
2. b) Maak en schrijf een blog over geweld onder groeps- en/of leeftijdsgenoten.
3. c) Schrijf een artikel voor de schoolkrant over hoe slachtoffers van geweld of mensen die hiervan getuige zijn erop reageren.
4. d) Word vrijwilliger bij een organisatie die slachtoffers van geweld bijstaat.
5. e) Volg een training om peer of intercultureel mediator te worden.

Benodigde materialen

Verhaal over geweld onder groeps- en/of leeftijdsgenoten, flip-over, PowerPoint-presentatie, evaluatieformulier (optioneel), Hand-outs 1-3 (optioneel)

Methodologie

Uitleg, discussie, werken met teksten en video's, rollenspel, evaluatie

Advies voor Trainer

Het is misschien nodig om uit te leggen waarom sommige vormen van gewelddadig gedrag getolereerd worden, maar toch als geweldsdelicten worden beschouwd. Voor de presentatie in Stap 2 kan de trainer de meer interactieve presentatietools Glogster of Prezi gebruiken.

Voor de uitleg over geweld onder groeps- en/of leeftijdsgenoten kan audiovisueel materiaal worden gebruikt als de docent/school dit heeft. De trainer moet zich van tevoren verdiepen in geweld onder peers (groeps- en/of leeftijdsgenoten) als hij daar geen kennis van heeft.

Bronnen / Literatuur

Een bewerking van: Ingrid, Klemenčič (2006): Peer bullying; action. Intern materiaal.

Hand-outs

Hand-out 1: Soorten geweld; hand-out 2: Eigenschappen en gedrag van een gewelddadig iemand; hand-out 3: Interventiemethodes (optioneel)

[Als je getuige bent van geweld, handout 1](#)

[Als je getuige bent van geweld, handout 2](#)

[Als je getuige bent van geweld, handout 3](#)

CC - Attribution-NonCommercial-ShareAlike
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/>

Als je getuige bent van geweld. Ontvangen op Wednesday May 6, 2026 van <https://toolbox.ycare.eu/courses/YCARE313/>

<https://www.ycare.eu>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

De steun van de Europese Commissie voor de productie van deze publicatie vormt geen goedkeuring van de inhoud die alleen de opvattingen van de auteurs weerspiegelt, en de Commissie kan niet aansprakelijk worden gesteld voor enig gebruik dat kan worden gemaakt van de daarin opgenomen informatie.